

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.21.515/2015/8/II.

A Fővárosi Ítéltábla a **pártfogó ügyvéd neve** pártfogó ügyvéd (fél címe 2) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Horváth Ágnes jogtanácsos által képviselt **Budapest Főváros XIX. kerületi Polgármesteri Hivatala** (alperes címe) alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt a Fővárosi Törvényszék 2015. november 12. napján meghozott 69.P.25.850/2013/47. számú ítélete ellen a felperes 48. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam, míg a pártfogó ügyvéd díját a teljes egészében pervesztes felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 6.572.546 forint és járulékai megfizetése iránt indított keresetet az alperessel szemben közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 367.690 forint perköltséget. Megállapította, hogy a peres eljárás 441.230 forint illetékét a Magyar Állam viseli.

Ítéletének indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 349. § (1) bekezdését, és megállapította, hogy a felperes által sérelmezett határozatok meghozatalakor hatályos 1992. évi XXIII. törvény 8. § (4) bekezdése, az 1990. LXV. törvény 36. § (1) bekezdése és 38. (1) bekezdése alapján az alperes perbeli legitimációja fennáll. Rögzítette, hogy a felperes az elszenvedett károkat mindkét jegyzői határozat következményeként állította. Az alperes elévülési kifogása nem alapos, mert a felperes az elévülést a 2011. szeptember 6-án benyújtott keresetlevéllel a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint megszakította. Kiemelte, hogy a jegyző közigazgatási hatóság, azonban a birtokháborítás ügyében hozott döntése nem minősül közigazgatási hatósági ügyben hozott határozatnak, mert eljárásának tárgya a possesszórius birtokvédelem, azaz polgári jogi vita. A határozat ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, míg a Ptk. 192. § (1) bekezdése szerinti perben előterjesztendő kereset nem pusztán jogorvoslat, hiszen a bíróság a birtokállapot tényén jóval szélesebb körben vizsgálódik, amelynek

alapja a birtokláshoz való jog. Erre tekintettel nincs olyan rendes jogorvoslati lehetőség sem, amelyet a felperes kimeríthetett volna. A jegyző csak azt vizsgálhatta, hogy a panaszos tényleges birtokos-e, és a felperes a birtoklás módján, terjedelmén változtatott-e. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jegyző eljárása folytán a Ptk. 349. § (1) bekezdésére alapított keresetet nem lehet előterjeszteni, mert kizárólag a polgári perben hozott érdemi határozat alkalmas a birtoklás tényén túlmutató jogvita lezárására. Mindezek mellett megállapította, hogy a jegyző határozatai és eljárásai nem voltak jogsértőek. A 2006. évi határozatnál vizsgálni kellett, hogy a panaszos ténylegesen birtokos volt-e, míg a 2008. évben hozott határozat élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető jellege nem bizonyított. A határozatok meghozatalát követően benyújtott beadványoknak és az azokra adott válaszoknak pedig a jogvita elbírálásánál nem volt érdemi jelentősége. A birtokvédelmi eljárásokat követően indult és az ingatlan használatát rendező ítélet nem vehető figyelembe, mert annak a jegyző előtt indított eljárásokra semmilyen kihatása nem lehetett. A felperes édesanyjának elhelyezése a felperes által előadottak szerint életszerű döntés volt, azonban az alperes, vagy a jegyző magatartásával, mulasztásával nem hozható összefüggésbe. Az elsőfokú bíróság valóként fogadta el, hogy a felperes és házastársának életminősége megváltozott, azonban ezt a következményt nem a jegyző határozatai okozták. Az alperes magatartása nem hozható összefüggésbe a rezsiköltségek, illetőleg a biztosítási díj megfizetésével, továbbá a végrehajtási bírságok kiszabásával sem.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és keresetének teljesítését kérte.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság több peradatok, előzménynek és ténynek nem tulajdonított jelentőséget, míg a perköltséget rendkívül magas összegben állapította meg. Kiemelte, hogy az ítélet 2. oldal 1-4. bekezdésével egyetért, azonban a 2006. február 25-ei birtokvédelmi kérelem pontatlanságokat és valótlanságokat tartalmaz. A panaszos nem volt jogosult az 1. számú lakás birtoklására, aki a rezsiszámlához egyébként soha nem járult hozzá. Az alperesnek meg kellett volna győződnie a tulajdoni lap és az eltartási szerződés tartalmáról, továbbá megtekinteni az eredeti 2006. április 13-ai haszonélvezői nyilatkozatot. A következmények elkerülhetőek lettek volna, ha az alperes a Ptk. 191. § (3) bekezdésében foglaltakat betartja. Kiemelte, hogy édesanyja tanúvallomása semmiben nem egyezett meg a helyszínen készült tanúvallomással, és nem azt mondta, amit a határozatban feltüntettek. Az 1. számú lakás soha nem volt a panaszos tulajdona, így nem rendelkezhetett saját kulccsal sem. Ha lett volna kulcsa, bármikor bejárhat. Az ítélet nem a valóságnak megfelelően tartalmazza, hogy a felperes beszélt az ügyintézővel, ezért arról feljegyzés sem készülhetett. Fenntartotta, hogy a felek jogviszonyában a Ptk. 339. és 349. §-a alkalmazható. Nem helytálló az elsőfokú bíróságnak az okozati összefüggés hiányára vonatkozó érvelése, amely ellentmond a 2009-ben indított perben meghozott ítéletnek is. Nem vitatható, hogy a helyzetet az alperes téves jogértelmezésén és mulasztásain alapuló határozatai idézték elő.

A jegyző nem vette figyelembe a tulajdoni lapon bejegyzett adatokat. Ha nem hozza meg a 2006. évi határozatot, a pereskedésre sem került volna sor. A panaszos a birtokláshoz való jogát semmilyen dokumentummal nem tudta bizonyítani. A felperes kárai a mai napig fennállnak, az üres ingatlanrészt nem lehet eladni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

Kiemelte, hogy a felperes nem indítványozott olyan bizonyítást, amelyet az elsőfokú bíróság mellőzött. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Ptk. 349. § (1) bekezdésén alapuló keresetet ebben az esetben nem lehet előterjeszteni, és kárterítési felelőssége a Ptk. 339. §-a alapján nem áll fenn. A felperes nem igazolta és nem fejtette ki az okozati összefüggést a kára és a jegyzői hatáskörben meghozott birtokvédelmi határozatok, illetve az eljárás során lefolytatott birtokvédelmi eljárási cselekmények között. Kiemelte, hogy a panaszos 2008 októberében már nem rendelkezett

kulccsal az utcafronti ingatlan bejáratí ajtajához, mert a felperes ismételt zárat cserélt, és a panaszos a határozat alapján nem kezdeményezett végrehajtást. Az ingatlant a mai napig a felperes által 2008 szeptemberében átalakított módon használják. A felperesnek a jegyző határozataival okozati összefüggésben semmilyen kára nem keletkezhetett.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét teljes egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott, amelynek indokaival a másodfokú bíróság részben egyetértett. A felperes fellebbezésére tekintettel azt az alábbiak szerint egészíti ki, illetőleg pontosítja.

A felperes a birtokháborítási ügyek eldöntésében hatáskörrel rendelkező jegyzőnek a Ptk. 191. § (1) bekezdése alapján lefolytatott eljárásához kapcsolódóan közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított keresetet az alperessel szemben. Állítása szerint a jegyző a panaszos kérelmének elbírálásánál jogellenesen járt el, mert nem vette figyelembe, hogy a felperes édesanyja a teljes ingatlanra kiterjedő holtig tartó haszonélvezeti joggal rendelkezett, és a tulajdoni lap alapján nem mérte fel megfelelően a tulajdoni és birtokviszonyokat. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy kizárólag a polgári perben hozott érdemi határozat alkalmas a birtoklás tényén túlmutató jogvita lezárására, azonban a jegyző a magánszemélyek között fennálló birtokviszony alapján a birtokháborítási eljárásokban Ptk. 191. §-a alapján is közigazgatási hatóságként jár el. A jegyzőnek az eljárásban betöltött hatósági jogállását nem érinti, hogy a birtokvédelmi eljárás célja a birtokállapot zavartalanságának biztosítása, és az sem, hogy határozata ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye. Az eljárásban a Ptk. 191. § (3) bekezdésében írt tartalomnak megfelelő hatósági végrehajtással kikényszeríthető határozatot kell hoznia, míg az egyes eljárási cselekményeket is ugyanebben a jogkörben, törvényi felhatalmazás alapján teljesíti. Mindezek miatt a másodfokú bíróság nem ért egyet azzal, hogy közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt a jegyző eljárásával összefüggésben követelés eleve nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a jegyző elé vitt birtokvédelmi eljárás célja a birtokállapot zavartalanságának biztosítása, és ebben az eljárásban a birtokláshoz való jog nem képezheti a döntés alapját, mert csak a birtoklás ténye vizsgálható. A birtokláshoz való jogosultság elbírálására a jegyzőnek nincs hatásköre, arról a Ptk. 192. § (3) bekezdése értelmében a bíróság jogosult dönteni. Mindebből logikusan következik, hogy a felperes a panaszossal szembeni jogait csak azzal védhette volna meg, ha a jegyző határozata ellen a törvényben biztosított határidőn belül bírósághoz fordul, mert a birtokosok között fennálló anyagi jog alapján kizárólag a bíróság hozhat végleges hatályú jogerős döntést a birtoklás kérdésében is. A felperes valamennyi vagyoni és nem vagyoni hátrányát abból a tényből származtatta, hogy a jegyző a birtokláshoz való jog fennállását figyelmen kívül hagyta. A jegyző azonban a jog fennállásáról, terjedelméről a kifejtett indokok alapján egyáltalán nem dönthet, arra a határozatát sem alapíthatja, ezért a felperes által állított kárt ebben a hatáskörében nem is okozhatta.

A birtokvédelmi eljárásban a jegyző a panaszos kérelme alapján a rendelkezésére álló adatokra figyelemmel döntött az eredeti birtokállapot helyreállításáról és a birtoklás zavarásának megszüntetéséről. Határozatának meghozatalánál a jogkörét nem lépte túl, így a tényleges

birtokállapot alapján meghozott határozat, és az azt megelőző eljárás semmilyen okozati összefüggésben nem állhat a felperes keresetében állított kárral.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a jegyző eljárása és a felperes által megjelölt ténybeli alapból (birtokláshoz való jog) eredő kár között az okozati összefüggés fel sem merülhet, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a fenti pontosítással a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság az alperest megillető elsőfokú perköltség mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdés a) pontjában írtaknak mindenben megfelelően állapította meg. A per időtartamára és az alperes által kifejtett érdemi tevékenységre tekintettel pedig nem volt olyan körülmény, amely az alperest megillető munkadíjnak a R. 3. § (6) bekezdése szerinti mérséklését indokolná, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezését is helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes jogtanácsosi munkadíjban felmerült másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a R. 3. § (2) és (5) bekezdésében foglalt összeghez képest a (6) bekezdés alapján a kifejtett tevékenységgel arányosan mérsékelte.

A fellebbezési illetékről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-án alapul, míg a felperes a pártfogó ügyvéd munkadíját a Pp. 87. § (3) bekezdése alapján köteles viselni.

, 2016. április 12.

. Hóbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

. Bleier Judit s.k.
előadó bíró

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: